

Lesbrief 45 – Het Evangelie van Thomas

Jaar 2

Kim Nataraja

Het onderricht van Jezus in het 'Evangelie van Thomas' maakt heel mooi duidelijk waarover we hebben gesproken. Het moedigt ons aan onszelf te openen voor de Goddelijke Werkelijkheid, voor de Goddelijke Wijsheid. De weg is ware zelfkennis, die bereikt wordt door in je stille binnenste werkelijk te luisteren naar de diepere spirituele betekenis van haar onderricht. Onze inspanningen worden ondersteund door haar alomvattende genade.

Het 'Evangelie van Thomas' was een product van de voornamelijk mondelinge cultuur ten tijde van Jezus en de daaropvolgende eerste eeuwen. Zijn onderricht werd voornamelijk van mond tot mond doorgegeven. Jezus zelf schreef niets op. In het 'Evangelie van Thomas' werden de meest voorkomende uitspraken van Jezus, die een deel waren van deze mondelinge traditie, samen gebundeld. Er zou zelfs al in 50-100 na Christus een Oud-Syrische versie van deze uitspraken opgeschreven zijn. Vijftig procent van de uitspraken in dit evangelie worden ook gevonden in de synoptische evangelies.

Een van de vroege Kerkvaders, Ireneüs (2e eeuw na Christus), adviseerde in het belang van de eenheid binnen de Kerk alleen de vier evangelies van Mattheüs, Marcus, Lucas en Johannes, en de brieven van Paulus. Hij verkoos het evangelie van Johannes boven dat van Thomas louter om persoonlijke redenen: zijn leraar Polycarpus was een discipel geweest van Johannes. Het evangelie van Thomas was in die tijd veel populairder dan het evangelie van Johannes. Door deze uitsluiting verdween het evangelie van Thomas uit het zicht totdat in 1945 een stenen kruik werd gevonden bij Nag Hammadi in Noord Egypte waarin een mengeling van documenten werd gevonden; sommige waren uit de gnostische traditie maar daarbij was ook het 'Evangelie van Thomas' dat volgens de meeste experts beschouwd werd als een belangrijk onderdeel van de 'apostolische traditie'. Het onderricht in dit evangelie laat ons zien hoe de nadruk op transformatie en het realiseren van je ware natuur als deel van het Goddelijke, zoals wij dat hebben bekeken, vanaf het begin onderdeel is geweest van de christelijke traditie. Vanuit Thomas' gezichtspunt schijnt het goddelijke licht in aanleg in ieder van ons. Wij zijn allemaal kinderen van God.

Deze uitspraken kunnen niet letterlijk genomen worden; Jezus' woorden zijn aanduidingen voor de onderliggende betekenis. Er moet over worden gereflecteerd net zoals bij de discipline van Lectio Divina, bij voorkeur na de meditatie, en op die manier intuïtief begrepen. Mijn

opmerkingen zijn daarom alleen persoonlijke overwegingen. Een van de uitspraken die relevant is voor wat wij hebben onderzocht is: *'Jezus zei tot hen: Als jullie de twee tot één maken, en als jullie de binnenkant maken als de buitenkant en de buitenkant als de binnenkant, en de bovenkant als de onderkant, en wanneer jullie het mannelijke en het vrouwelijke één maken,.....dan zullen jullie het Koninkrijk binnengaan.'* (Logion 22) Zoals we eerder zagen, is ons 'ego' - het aspect van ons wezen dat het ons mogelijk maakt te overleven - slechts één aspect van het geheel. Onze spirituele reis gaat over het ons herinneren dat wij meer dan dat zijn; de beide kanten van ons wezen moeten worden geïntegreerd: "de twee tot één maken". "De binnenkant maken als de buitenkant" tart ons om de goddelijke vonk in onze kern ons gehele wezen te laten doordringen, zodat ons gedrag wordt geleid door deze hogere wijsheid. "Maak de bovenkant als de onderkant" moedigt ons aan onszelf te openen voor het Goddelijke Licht, "de bovenkant", om 'verlicht' te worden; op deze wijze vergoddelijken wij ons hele wezen. En "het mannelijke en het vrouwelijke één maken" houdt de integratie in van alle aspecten van ons wezen, inclusief de "mannelijke" en de "vrouwelijke" aspecten van ons wezen, een proces waarop Jung de nadruk legde. Dan zullen wij "het Koninkrijk binnengaan" en de wijsheid en de aanwezigheid van het Goddelijke ervaren.